

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 30.4.2008
KOM(2008) 229 lõplik

2008/0090 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. TAUST

1.1. Üldsuse dokumentidele juurdepääsu õiguse rakendamine

Euroopa Ühenduse asutamislepingu (muudetud Amsterdami lepinguga) artikliga 255 on Euroopa Liidu kodanikele ning füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes elavad või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, antud õigus pääseda ligi Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele. Kõnealust juurdepääsuõigust reguleerivad põhimõtted ja piirangud on määratletud määruses (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele¹, mille kohaldamist alustati 3. detsembril 2001.

Määruse rakendamist käsitlevas aruandes, mis avaldati 30. jaanuaril 2004, jõudis komisjon järeldusele, et see on toimunud märkimisväärselt hästi. Seetõttu leidis komisjon, et määrust ei ole lühiajalises perspektiivis vaja muuta, sest pärast Euroopa põhiseaduse lepingu jõustumist tuleks see niikuinii läbi vaadata.

1.2. Kehtiva määruse läbivaatamise põhjused

9. novembril 2005. aastal otsustas komisjon algatada Euroopa läbipaistvuse algatuse², mille eesmärk oli saavutada suurem läbipaistvus ja mis hõlmas kõnealuse määruse läbivaatamist.

Euroopa Parlament omalt poolt palus oma 4. aprillil 2006. aastal vastuvõetud resolutsioonis³ komisjoni esitada ettepanekud määruse muutmiseks.

Vahepeal võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu 6. septembril 2006. aastal vastu uue määruse, mis käsitleb Århusi konventsiooni kohaldamist Euroopa Ühenduse institutsioonide ja organite suhtes⁴, millel on keskkonnateavet sisaldavatele dokumentidele juurdepääsetavuse osas vastastikmõju määrusega (EÜ) nr 1049/2001.

Määrust 1049/2001 on nüüd kohaldatud kuus aastat, mille jooksul institutsioonid on saanud rohkem kogemusi selle rakendamisel. Lisaks sellele on välja kujunenud kohtupraktika kogum ja Euroopa ombudsman on lahendanud mitmeid kaebusi. Institutsioonid on seega olukorras, kus neil on võimalik määruse toimimist uuesti hinnata ja seda vastavalt vajadusele muuta.

---

¹ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

² Komisjoni 9. novembri 2005. aasta istungi protokoll nr 1721, punkt 6; vt ka dokumendid SEK(2005) 1300 ja SEK(2005) 1301.

³ P6_A(2006) 052.

⁴ Keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsioon, Taani, 25. juuni 1998.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1367/2006, 6. september 2006, Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).

Läbivaatamisprotsessi esimese sammuna avaldas komisjon 18. aprillil 2007. aastal rohelise raamatu, mis andis aluse avaliku arutelu algatamiseks selles küsimuses⁵. Kõnealuse arutelu tulemused võeti kokku 2008. aasta jaanuaris avaldatud aruandes.

2. LÄBIVAATAMISPROTSESSIS ARVESSE VÕETUD KÜSIMUSED

2.1. Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2006. aasta resolutsioon

Eespool nimetatud 4. aprilli 2006. aasta resolutsioonis sõnastas parlament viis soovitusi, mida komisjon on käesoleva ettepaneku koostamisel nõuetekohaselt arvesse võtnud.

2.1.1. Õigusliku aluse ulatus ja määruse eesmärk

Parlamendi kinnitusel tuleks määruse preambulis selgitada, et EÜ asutamislepingu artikkel 255 on avatuse ja läheduse põhimõtete rakendamise õiguslik alus ning läbipaistvuse ja usaldusvääruse puhul määrava tähtsusega õiguslik alus.

Kuna artikkel 255 käsitleb üldsuse juurdepääsu dokumentidele, teeb komisjon ettepaneku selgitada sellest lähtuvalt määruse eesmärki artiklis 1.

2.1.2. Õigusloome läbipaistvus

Kõik õigusaktide ettevalmistavad dokumendid peaksid olema üldsusele vahetult juurdepääsetavad.

Selle soovitusena nõustutakse täielikult ja seda käsitletakse artiklis 12.

2.1.3. Konfidentsiaalsust käsitlevad eeskirjad

Parlament soovitas kehtestada määruses eeskirjad dokumentide salastamiseks ning tagada kõnealuste eeskirjade rakendamise ja dokumentidele juurdepääsu üle parlamentaarne kontroll.

Dokumentide salastamine iseenesest ei tähenda, et üldsusel poleks õigust neile juurde pääseda. Seetõttu leiab komisjon, et erieeskirjasid salastamise ja salastatud materjalide käsitlemise kohta ei peaks kehtestama üldsuse juurdepääsu käsitlevas määruses.

2.1.4. Juurdepääs liikmesriikide dokumentidele

Parlament soovis piiritleda ja paremini määratleda liikmesriikide võimalused oma dokumentide avalikustamise keelamiseks.

Uue artikli 5 lõikes 2, milles võetakse arvesse ka üht selles küsimuses tehtud Euroopa Kohtu otsust, on sätestatud, et kui liikmesriigist pärineva dokumendi puhul taotleb liikmesriik institutsioonilt selle mitteavaldamist, peab ta selleks esitama ka põhjendused.

---

⁵ Roheline raamat "Üldsuse juurdepääs Euroopa Ühenduse institutsioonide valduses olevatele dokumentidele – Ülevaade", KOM(2007) 185.

2.1.5. *Registrid ja arhiveerimise eeskirjad*

Parlament soovitas luua ettevalmistavatele õigusaktidele ühtse juurdepääsukoha, institutsioonide registritele ühise liidese ja ühised eeskirjad dokumentide arhiveerimiseks.

Komisjon nõustub täielikult selle soovitusega. Siiski saab seda rakendada ka määrust muutmata.

2.2. **Avaliku arutelu tulemused**

Avalikuks aruteluks esitatud küsimuste vastused võib kokku võtta järgmiselt⁶. Käesolevas ettepanekus on komisjon arvesse võtnud igale rohelises raamatus tõstatatud küsimusele vastanute enamuse arvamusi.

2.2.1. *Aktiivne levitamine*

Registrid ja veebisaidid peaksid olema hõlpsamalt juurdepääsetavad ja ühtsemad. Komisjoni registrite ulatust tuleks laiendada. Kodanikud tervitaksid proaktiivsemat avalikustamispoliitikat.

Õigusaktide läbipaistvuse aktiivset tagamist on käsitletud artiklis 12. Artikkel 11 ja muudetud artikkel 12 annavad asjakohase õigusliku aluse põhjalikumatele ja hõlpsamini juurdepääsetavatele registritele ja veebisaitidele.

2.2.2. *Määruse (EÜ) nr 1049/2001 Århusi konventsiooniga kooskõlla viimine*

Ettepanek viia määrus kooskõlla keskkonnateabele juurdepääsu reguleerivate sätetega (määrus (EÜ) nr 1367/2006, millega rakendatakse Århusi konventsioon) on leidnud laia toetust. Reservatsioonid selles küsimuses väljendasid peamiselt keskkonnakaitsega tegelevad valitsusvälised organisatsioonid ning keemia- ja biotehnoloogiasektor.

Kooskõlla viimine kajastub muudetud artikli 4 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 5 lõikes 2.

2.2.3. *Isikuandmete kaitse*

Praegust tava kustutada avalikustatavatest dokumentidest nimed ja muud isikuandmed tajutakse ülemäära piiravana, eriti kui tegemist on isikutega, kes toimivad avaliku võimu kandjatena. Esimese Astme Kohus on teinud selles küsimuses kohtuotsuse (vt punkt 2.3.1).

Asjaomane säte on sellele vastavalt uuesti koostatud uue artikli 4 lõikes 5.

---

⁶ Avaliku arutelu tulemusi käsitlev täielik aruanne avaldati 16. jaanuaril 2008. aastal komisjoni talituste töödokumentis SEK(2008) 29; kõik seisukohad on üles pandud spetsiaalselt selleks loodud veebisaidile http://ec.europa.eu/transparency/revision/index_en.htm.

2.2.4. Ärihuvide kaitse

Ametiasutused ja ettevõtlussektor leiavad, et kehtivates eeskirjades on leitud õige tasakaal. Ajakirjanikud, valitsusvälised organisatsioonid ja üksikisikud väidavad aga, et huvile avalikustamise vastu tuleks anda suurem kaal.

Seetõttu ei tee komisjon ettepanekut selle sätte muutmiseks.

2.2.5. Ülemäära mahukate taotluste käsitlemine

Natuke enam kui pooled liikmesriikidest ja erasektori esindajatest toetavad tavaeeskirjadest erinevaid erimeetmeid ülemäära mahukate taotluste käsitlemisel. Liikmesriigid on rõhutanud, et sellised meetmed peaksid põhinema objektiivsetel kriteeriumidel. Ombudsman, liikmesriikide märkimisväärne vähemus ja valitsusvälised organisatsioonid on ülemäära mahukate taotluste käsitlemiseks erieeskirjade kehtestamise vastu.

Komisjon ei tee ettepanekut näha ette sätte, mille kohaselt sellised taotlused, mida võidakse käsitleda ülemäära mahukatena, lükatakse tagasi. Selle asemel tehakse ettepanek laiendada artikli 6 lõike 2 kohast selgituste nõudmise võimalust juhtudele, mil taotletud dokumendid ei ole kergesti identifitseeritavad.

2.2.6. „Dokumendi” mõiste

Sellega seoses leitakse üldiselt, et säilitada tuleks praegune lai määratlus. Tervitatav oleks andmebaasidega seonduv selgitus, mida soovitati rohelises raamatus.

„Dokumendi” täpsem määratlus on esitatud muudetud artikli 3 punktis a, mis hõlmab ka elektroonilistes andmebaasides sisalduvat teavet.

2.2.7. Erandite kohaldamise ajaline raamistik

Ettepanek määrata kindlaks sündmused, enne mida dokumendid ei ole juurdepääsetavad, ei leidnud kuigi suurt toetust. Teiselt poolt tervitati dokumentide süstemaatilist avalikustamist pärast konkreetseid sündmusi ja märksa varem kui arhiivide avamiseks ettenähtud 30aastase tähtaja möödumisel. Kogemused on siiski näidanud, et dokumentide puhul, mis kuuluvad kohtumenetluse või kohtulaadsete menetluste raamesse, tuleb enne avaliku kohtuistungi toimumist või lõpliku otsuse vastuvõtmist juurdepääsust süstemaatiliselt keelduda. Seda kinnitab ka kohtupraktika (vt punkt 2.3.3).

Komisjon teeb ettepaneku artikli 2 kohandamiseks.

2.2.8. Määruse kohaldamisala

Paljud rohelisele raamatule vastanud kutsusid üles laiendada määruse kohaldamisala kõigile ELi institutsioonidele, asutustele ja ametitele.

Selline laiendamine ei ole kehtiva asutamislepingu alusel võimalik, kuid see on saavutatav pärast Euroopa Liidu toimimise lepingu jõustumist.

2.2.9. *Juurdepääs liikmesriikidest pärinevatele dokumentidele*

Selle küsimuse tõstatasid ka mõned vastanud ning seda tehti ka parlamendi resolutsioonis (vt punkt 2.1.4). Vahepeal on sellesse küsimusse selgust toonud Euroopa Kohtu otsus (vt punkt 2.3.2).

2.3. **Hiljutine kohtupraktika**

Esimese Astme Kohus ja Euroopa Kohus on teinud terve rea otsuseid seoses mõnede oluliste määruse rakendamisega seonduvate küsimustega, mida käesolevas ettepanekus käsitletakse.

2.3.1. *Juurdepääs isikuandmetele*

Esimese Astme Kohus tõlgendas 8. novembril 2007. aastal Bavarian Lageri kohtuasjas⁷ tehtud otsuses isikuandmete kaitsega seonduvat erandit ning kaalus määruse (EÜ) nr 1049/2001 ja andmekaitset käsitleva määruse⁸ vahelisi seoseid.

Üldsuse juurdepääsu käsitleva ja isikuandmete kaitset käsitleva määruse vahelist seost on selgitatud uue artikli 4 lõikes 5.

2.3.2. *Juurdepääs liikmesriigist pärinevatele dokumentidele*

18. detsembril 2007. aastal tühistas Euroopa Kohus Esimese Astme Kohtu 30. novembri 2004. aasta otsuse kohtuasjas, mis käsitles liikmesriikide õigust seista vastu neilt pärinevate dokumentide avaldamisele institutsioonide poolt⁹.

Praegune artikli 4 lõige 5 asendatakse uue artikli 5 lõikega 2.

2.3.3. *Erandite kohaldatavus enne ja pärast konkreetset sündmust*

Esimese Astme Kohus otsustas 13. aprillil 2005. aastal kartellitoimikule juurdepääsuga seonduvas kohtuasjas tehtud otsuses¹⁰, et põhimõtteliselt peab dokumentidele juurdepääsu taotluse saanud institutsioon läbi viima taotluses osutatud dokumentide sisu konkreetse ja individuaalse hindamise. Selline individuaalne hindamine võib aga mitte vajalik olla, kui juhtumi konkreetsete asjaolude tõttu kehtib taotletud dokumentide suhtes ilmselgelt erand juurdepääsuõigusest. Kohus leidis oma hiljutises otsuses, et ühenduse kohtutele esitatud kirjalike dokumentide suhtes kehtib ilmselgelt erand, mille eesmärk on kaitsta kohtumenetlust enne kohtuistungit toimumist¹¹.

Artikli 2 lõigetesse 5 ja 6 on lisatud uued sätted.

---

⁷ Kohtuasi 194/04, The Bavarian Lager Company Ltd vs. komisjon, veel avaldamata.

⁸ Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001, 18. detsember 2000, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, (EÜT L 8 of 12.1.2001, lk 1).

⁹ Kohtuasi C-64/05 P, Rootsi ja teised vs komisjon, veel avaldamata, appellatsioonkaebus Esimese Astme Kohtu otsuse vastu kohtuasjas T-168/02, International Fund for Animal Welfare vs. komisjon, [2004] EKL, lk II-4135.

¹⁰ Kohtuasi T-2/03, Verein für Konsumenteninformation vs. komisjon, [2005] EKL, lk II-1121.

¹¹ Esimese Astme Kohtu 12. septembri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-36/04, Association de la Presse Internationale asbl vs. komisjon, veel avaldamata.

3. MÄÄRUSE (EÜ) NR 1049/2001 KAVANDATAVAD MUUDATUSED

3.1. Määruse eesmärk ja isikud, kellele antakse sellega juurdepääsuõigus – artiklid 1 ja 2

Artikli 1 punkti a sõnastust on pisut muudetud selgitamaks, et määruse eesmärk on üldsusele juurdepääsu andmine dokumentidele. See on kooskõlas õigusliku alusega ja seda kinnitab ka Esimese Astme Kohtu kohtupraktika¹².

Juurdepääsuõigus antakse kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, olenemata nende kodakondsusest ja elu- või asukohariigist. See viib määruse kooskõlla määruse (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavust käsitlevate sätetega¹³. Artikli 2 lõiget 1 on sellele vastavalt muudetud ja artikli 2 lõige 2 on kehtetuks tunnistatud.

3.2. Kohaldamisala ja määratlused – artiklid 2 ja 3

Artikli 2 lõikes 2 on täpsustatud, et määrust kohaldatakse kõigi institutsiooni valduses olevate dokumentide suhtes, mis seonduvad tema vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega seotud küsimustega. Kehtivas tekstis on seda aspekti mainitud „dokumendi” määratluse all artikli 3 punktis a. Siiski seondub see pigem määruse kohaldamisalaga kui mõiste „dokument” määratlusega.

Artiklile 2 on lisatud lõige 5, milles selgitatakse, et dokumendid, mille ühenduse kohtutele esitavad muud isikud kui institutsioonid, ei kuulu määruse kohaldamisalasse. Väärib märkimist, et EÜ asutamislepingu artikli 255 kohaselt Euroopa Kohtu suhtes üldsuse juurdepääsuõigust ei kohaldata ja et Lissaboni lepinguga on seda õigust küll laiendatud ka Euroopa Kohtule, kuid ainult tema haldustegevusega seotud dokumentide osas.

Juurdepääs dokumentidele, mis seonduvad institutsiooni uurimisvolituste kasutamisega, tuleks määruse kohaldamisalast välja jätta seni, kuni asjaomast otsust ei saa enam tühistamishagiga vaidlustada või uurimine lõpetatakse. Uurimismenetluse selles etapis kohaldatakse ainult asjaomases valdkonnas kehtivaid erieeskirju. Konkurentsi- ja kaubanduskaitse menetlusi (dumpinguvastaseid, subsiidiumidevastaseid ja kaitsemeetmeid käsitlevad menetlused) reguleerivad määrused sisaldavad sätteid, mis käsitlevad huvitatud isikute eelisjuurdepääsuõigust ja avalikustamist¹⁴. Üldsusele ulatuslikuma juurdepääsu andmine määrusega (EÜ) nr 1049/2001 kahjustaks kõnealuseid eeskirju. Selliste uurimiste käigus füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt saadud teavet tuleks kaitsta edasi ka pärast seda, kui asjaomane otsus on saanud lõplikuks.

---

¹² 6. juuli 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-391/03 ja T-70/04, Franchet and Byk vs. komisjon, EKL [2006], lk II-2023.

¹³ Vt joonealune märkus 5.

¹⁴ Vt määruse 1/2003 artiklid 27, 28 ja 30 (konkurents), määruse (EÜ) nr 384/96 artikli 6 lõige 7 ja artikli 14 lõige 2 (dumpinguvastased meetmed), määruse (EÜ) nr 2026/97 artikli 11 lõige 7 ja artikli 24 lõige 2 (subsiidiumidevastased meetmed), määruse (EÜ) nr 3285/94 artikli 6 lõige 2 (kaitsemeetmed) ning määruse (EÜ) nr 519/94 artikli 5 lõige 2 (kaitsemeetmed WTOsse mittekuuluvate riikide vastu).

Säilitatakse artikli 3 punktis a sätestatud mõiste „dokument” lai määratlus. Siiski eksisteerib „dokument” vaid juhul, kui see on saadetud selle saajatele või kui see on institutsiooni sees laiali saadetud või muul viisil registreeritud. Teiselt poolt peaks „dokumendi” mõiste hõlmama elektroonilistes süsteemides sisalduvaid andmeid niivõrd, kui võrd neist saab neist süsteemidest loetavas vormis väljavõtteid teha.

3.3. Erandid – artikkel 4

Keskkonnakaitseks ettenähtud erand, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 6 lõikes 2, lisatakse määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõikesse 1, et viia kõnealune määrus kooskõlla Århusi konventsioonist tulenevate sätetega. Selguse huvides on taanded loetelus asendatud punktidega.

Samuti selleks, et viia määrus kooskõlla Århusi konventsiooniga, ei kohaldata artikli 4 lõikes 2 ärihuvide kaitseks ettenähtud erandit keskkonnakaitse puhul asjakohase teabe suhtes, mis käsitleb heiteid keskkonda. Sellest tulenevalt on eraldi erandina nimetatud intellektuaalomandi õiguste kaitset.

Mõistet „kohtumenetlus” on selgitatud ning see hõlmab vahekohtumenetlust ja vaidluste lahendamise menetlust.

Lisatud on uus erand, mille eesmärk on kaitsta personalivaliku või lepinguosaliste valiku jaoks rakendatavaid menetlusi. Läbipaistvust selles valdkonnas reguleerivad personalieeskirjad ja finantsmäärus. Kaitsta tuleks valimis- ja hindamiskomisjoni nõuetekohast toimimist.

Artikli 4 lõige 3 on selguse huvides ümber sõnastatud, kuid selle sisu ei ole muudetud.

Artikli 4 lõiked 4 ja 5 on üle viidud artiklisse 5, sest need sisaldavad pigem menetluseeskirju kui erandeid.

Artikli 4 lõike 1 punkt b, mis käsitleb juurdepääsu isikuandmetele, on üle viidud artikli 4 lõikesse 5 ja ümber sõnastatud, et selgitada määruse (EÜ) nr 1049/2001 ja määruse (EÜ) nr 45/2001 (isikuandmete kaitse) vahelisi seoseid.

3.4. Konsulteerimine kolmandate isikutega - artikkel 5

Uue artikli 5 lõikes 2 sätestatakse menetlus, mida järgitakse liikmesriigist pärinevatele dokumentidele juurdepääsu taotlemise korral. Juhul kui pole selge, et dokumendid tuleb avalikustada või et neid ei tohi avalikustada, tuleb liikmesriigiga konsulteerida; kui liikmesriik esitab taotletavate dokumentide mitteavalikustamiseks põhjendused, mis tuginevad määrusele (EÜ) nr 1049/2001 või liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega kehtestatud asjaomastele sarnastele konkreetsetele eeskirjadele, keeldub institutsioon dokumentidele juurdepääsu lubamast. Selles uues sättes võetakse arvesse Euroopa Kohtu otsust apellatsioonkaebuse asjas C-64/05 P (vt punkt 1.5.2).

3.5. Menetluseeskirjad – artiklid 6, 8 ja 10

Artikli 6 lõiget 2 on muudetud, et võtta arvesse juhtumeid, mille puhul taotletavad dokumendid ei ole kergesti identifitseeritavad.

Artiklis 8 on kordustaotluse menetlemise tähtaega pikendatud 30 tööpäevani, võimalusega pikendada seda veel 15 tööpäeva võrra. Kogemused on näidanud, et kordustaotlust on peaaegu võimatu menetleda 15 tööpäeva jooksul. Kordustaotluste menetlemine nõuab rohkem aega, sest sellise taotluse järel peab institutsioon vastu võtma ametliku otsuse, mille suhtes kehtivad ranged menetluseeskirjad.

Artiklile 10 on lisatud uus lõige, milles selgitatakse, et kui juurdepääsu viisid on sätestatud ELi või siseriiklike eeskirjadega, tuleb neid järgida. See on eriti asjakohane, kui juurdepääsu eest nõutakse tasu, mis on dokumendid koostanud asutuse jaoks tuluallikas.

3.6. Aktiivne levitamine – artikkel 12

See säte on uuesti koostatud, et anda vahetu juurdepääs dokumentidele, mis kuuluvad menetluse raamesse, mille eesmärk on ELi õigusaktide või muude üldkohaldatavate aktide vastuvõtmine. Institutsioonid peaksid sellised dokumendid kohe alguses juurdepääsetavaks tegema, välja arvatud juhul, kui on selgelt kohaldatav üldsuse juurdepääsuõigusest tehtav erand.

↓ 1049/2001

2008/0090 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 255 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,¹⁵

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras¹⁶

ning arvestades järgmist:

↓ uus

- (1) 30. mai 2001. aasta määrusesse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele)¹⁷ tuleb teha mitmeid olulisi muudatusi. Selguse huvides tuleks nimetatud määrus uuesti sõnastada.
-

↓ 1049/2001 põhjendus 1

- (2) Euroopa Liidu lepingu artikli 1 teises lõigus on talletatud avalikkuse põhimõtte tõdemusega, et leping tähistab uut etappi Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomises, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.
-

↓ 1049/2001 põhjendus 2

---

¹⁵ ELT C , , lk .

¹⁶ ELT C , , lk .

¹⁷ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

- (3) Avalikkus võimaldab kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis. Avalikkus aitab tugevdada demokraatia ja põhivabaduste austamise põhimõtet, nagu need on sätestatud ELi lepingu artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

↓1049/2001 põhjendus 3
(kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu Birminghami, Edinburghi ja Kopenhaageni istungjärkudel tehtud otsused rõhutasid vajadust muuta liidu institutsioonide töö läbipaistvamaks. Käesolev määrus konsolideerib algatused, mida institutsioonid on juba teinud, et muuta otsustamisprotsess läbipaistvamaks.~~

↓uus

- (4) Üldpõhimõtted ja üldiste või erahuvidega põhjendatud piirangud, mis reguleerivad üldsuse õigust pääseda juurde dokumentidele, on sätestatud määruses (EÜ) nr 1049/2001, mille kohaldamist alustati 3. detsembril 2001¹⁸.
- (5) Määruse (EÜ) nr 1049/2001 rakendamise kohta anti esimene hinnang 30. jaanuaril 2004 avaldatud aruandes¹⁹. 9. novembril 2005. aastal otsustas komisjon algatada menetluse, mille eesmärk oli määruse (EÜ) nr 1049/2001 läbivaatamine. 4. aprillil 2006. aastal kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles esitama ettepanekut määruse muutmiseks²⁰. 18. aprillil 2007. aastal avaldas komisjon rohelise raamatu, milles anti määruse rakendamisest ülevaade²¹, ja algatas avaliku arutelu.

↓1049/2001 põhjendus 4

- (6) Käesoleva määruse eesmärk on rakendada võimalikult täieulatuslikult ~~avalikkuse~~ üldsuse õigust pääseda juurde dokumentidele ning sätestada sellise juurdepääsu üldpõhimõtted ja piirangud vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 2.

↓1049/2001 põhjendus 5
(kohandatud)

¹⁸ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

¹⁹ KOM(2002) 45.

²⁰ [...]

²¹ KOM(2007) 185.

- (7) Kuna dokumentidele juurdepääsu küsimust ei ole ~~käsitletud Euroopa Sõe ja Terasühenduse asutamislepingus ega Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingus~~ käsitletud, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon vastavalt Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsioonile nr 41 ~~kahe~~ ☒ kõnealuse lepinguga ☒ hõlmatud tegevust käsitlevate dokumentide puhul juhinduma käesolevast määrusest.
-

↓1049/2001 põhjendus 7

- (8) Vastavalt ELi lepingu artikli 28 lõikele 1 ja artikli 41 lõikele 1 kehtib juurdepääsuõigus ka dokumentide suhtes, mis käsitlevad ühist välis- ja julgeolekupoliitikat ning politseikoostööd ja õigusala koostööd kriminaalasjades. Kõik institutsioonid peaksid järgima oma turvaeeskirju.
-

↓uus

- (9) Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 6. septembril 2006. aastal vastu määruse (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes²². Käesolev määrus peaks keskkonnateavet sisaldavatele dokumentidele juurdepääsu osas olema kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1367/2006.
- (10) Mis puutub isikuandmete avalikustamisse, siis tuleks luua selge seos käesoleva määruse ja määruse (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta)²³ vahel.
- (11) Liikmesriikidest pärinevate dokumentide, kohtutoimikutesse kuuluvate kolmandate isikute dokumentide ning selliste dokumentide avalikustamise kohta, mille institutsioonid on saanud neile EÜ õigusega uurimiseks antud erivolituste alusel, tuleks kehtestada selged eeskirjad.
-

↓1049/2001 põhjendus 6

- (12) Tuleks tagada ulatuslikum juurdepääs dokumentidele juhtudel, kui institutsioonid toimivad seadusandjana, sealhulgas delegeeritud volituste alusel, säilitades samal ajal institutsioonide otsustamisprotsessi tõhususe. Sellised dokumendid tuleks võimalikult laiaulatuslikult teha vahetult kättesaadavaks.

---

²² ELT L 264, 25.9.2006, lk 13.

²³ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

↓uus

- (13) Õigusloomeprotsessi läbipaistvus on kodanike jaoks ülimalt tähtis. Seepärast peaksid institutsioonid õigusloomeprotsessi raamesse kuuluvaid dokumente aktiivselt levitama. Dokumentide aktiivset levitamist tuleks õhutada ka teistes valdkondades.
-

↓1049/2001 põhjendus 8

- (14) Tagamaks käesoleva määruse täielik kohaldamine liidu kogu tegevuse suhtes, peaksid kõik institutsioonide loodud ~~asutused~~ ametid kohaldama käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid.
-

↓1049/2001 põhjendus 9

- (15) Teatavate dokumentide suhtes tuleks nende eriti tundliku sisu tõttu võimaldada ~~enirežiimi~~ erikohtlemist. Selliste dokumentide sisust Euroopa Parlamendi teavitamise kord tuleks kehtestada institutsioonidevahelise kokkuleppega.
-

↓1049/2001 põhjendus 10

- (16) Saavutamaks institutsioonide töös suuremat avalikkust, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võimaldama juurdepääsu mitte ainult enda koostatud dokumentidele, vaid ka neile saabunud dokumentidele. Sellega seoses meenutatakse, et Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsiooni nr 35 kohaselt võib liikmesriik taotleda, et komisjon või nõukogu ei avaldaks kõnealusest riigist saabunud dokumendi sisu kolmandatele isikutele ilma tema eelneva nõusolekuta.
-

↓1049/2001 põhjendus 11

- (17) Põhimõtteliselt peaksid kõik institutsioonide dokumendid olema üldsusele kättesaadavad. Tuleks siiski teha erandeid, et kaitsta teatavaid üldisi ja erahuve. Institutsioonidel peaks olema õigus kaitsta vajaduse korral oma sisenõupidamisi ja -arutelusid, et tagada võime täita oma ülesandeid. Erandite hindamisel peaksid institutsioonid kõigil liidu tegevusaladel võtma arvesse ühenduse õigusaktides sisalduvaid põhimõtteid isikuandmete kaitse kohta.
-

↓1049/2001 põhjendus 12

- (18) Kõik eeskirjad, mis käsitlevad juurdepääsu institutsioonide dokumentidele, peaksid olema kooskõlas käesoleva määrusega.

↓1049/2001 põhjendus 13

- (19) Tagamaks, et juurdepääsuõigust järgitakse täies ulatuses, tuleks kohaldada kaheetapilist haldusmenetlust ning lisaks ~~nende~~ sellele kohtumenetluse võimalust või võimalust esitada kaebus ombudsmanile.

↓1049/2001 põhjendus 14
(kohandatud)

- (20) Kõik institutsioonid peaksid võtma vajalikke meetmeid, et teavitada üldsust ~~uuest jõustunud kehtivatest~~ uuest jõustunud kehtivatest sätetest ja ~~koolitada oma töötajaid~~ koolitada oma töötajatele väljaõpe, et need saaksid abistada kodanikke käesolevast määrusest tulenevate õiguste kasutamisel. Et muuta kodanikele nende õiguste kasutamine hõlpsamaks, peaksid kõik institutsioonid võimaldama juurdepääsu dokumentide registrile.

↓1049/2001 põhjendus 15

- (21) Kuigi käesoleva määruse eesmärgiks ega tagajärjeks ei ole muuta siseriiklikke õigusakte, mis käsitlevad juurdepääsu dokumentidele, on siiski selge, et lojaalse koostöö põhimõtte alusel, mis reguleerib institutsioonide ja liikmesriikide vahelisi suhteid, peaksid liikmesriigid kandma hoolt, et nad ei takistaks käesoleva määruse nõuetekohast kohaldamist, ning järgima institutsioonide turvaeeskirju.

↓1049/2001 põhjendus 16

- (22) Käesolev määrus ei piira liikmesriikide, kohtute ja uurimisasutuste seniseid õigusi tutvuda dokumentidega.

↓1049/2001 põhjendus 17
(kohandatud)

- (23) Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 3 näeb iga institutsioon oma kodukorras ette konkreetsed sätted juurdepääsu kohta tema dokumentidele, ~~seetõttu tuleks nõukogu 20. detsembri 1993. aasta otsust 93/731/EÜ üldsuse juurdepääsu kohta nõukogu dokumentidele²⁴, komisjoni 8. veebruari 1994. aasta otsust 94/90/ESTÜ, EÜ, Euratom üldsuse juurdepääsu kohta komisjoni dokumentidele²⁵, Euroopa Parlamendi 10. juuli 1997. aasta otsust 97/632/EÜ, ESTÜ, Euratom üldsuse juurdepääsu kohta~~

---

²⁴ EÜT L 340, 31.12.1993, lk 43. Otsust on viimati muudetud otsusega 2000/527/EÜ (EÜT L 212, 23.8.2000, lk 9).

²⁵ EÜT L 263, 25.9.1997, lk 27.

~~Euroopa Parlamendi dokumentidele²⁶ ja Schengeni dokumentide konfidentsiaalsuse eeskirju vajaduse korral muuta või nad kehtetuks tunnistada.~~

↓ 1049/2001

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva määruse eesmärk on:

↓ 1049/2001 (kohandatud)

- a) määrata kindlaks põhimõtted, tingimused ning üldiste või erahuvidega põhjendatud piirangud, mis reguleerivad EÜ asutamislepingu artiklis 255 ettenähtud õigust pääseda juurde Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni (edaspidi „institutsioonid”) dokumentidele, nõnda et üldsusele antaks neile dokumentidele ~~elektronilise~~ võimalikult laiaulatuslik juurdepääs;
- b) kehtestada eeskirjad, mis tagavad selle õiguse võimalikult hõlpsa kasutamise; ~~ning~~
-

• 1049/2001

- c) soodustada head haldustava dokumentidele juurdepääsu tagamisel.
-

Artikkel 2

Juurdepääsuõigusega isikud ja reguleerimisala

↓ 1049/2001 (kohandatud)

1. Kõigil liidu kodanikel ning kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, ~~kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis,~~ on õigus tutvuda institutsioonide dokumentidega, arvestades käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid.

---

²⁶

[EÜT L 46, 18.2.1994, lk 58. Otsust on viimati muudetud otsusega 96/567/EÜ, ESTÜ, Euratom \(EÜT L 247, 28.9.1996, lk 45\).](#)

~~2. Institutsioonid võivad samu põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid arvestades tagada juurdepääsu dokumentidele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole mõnes liikmesriigis.~~

32. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi institutsiooni ~~käsituses~~ valduses olevate dokumentide suhtes, see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevate dokumentide suhtes ☒, mis seonduvad tema vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega seonduvate küsimustega ☒ kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades.

• 1049/2001

43. Ilma et see piiraks artiklite 4 ja 9 kohaldamist, tehakse dokumendid üldsusele kättesaadavaks kas kirjaliku taotluse alusel või otse elektroonilises vormis või registri kaudu. Eelkõige tehakse artikli 12 kohaselt vahetult kättesaadavaks seadusandliku menetluse käigus koostatud ja saadud dokumendid.

54. Tundliku sisuga dokumentide suhtes, nagu need on määratletud artikli 9 lõikes 1, kohaldatakse vastavalt nimetatud artiklile ~~erirežiimi~~ erikohtlemist.

↓uus

5. Käesolevat määrust ei kohaldata dokumentide suhtes, mille on ühenduse kohtutele esitanud muud isikud kui institutsioonid.

6. Ilma et see piiraks EÜ õigusega huvitatud isikutele kehtestatud konkreetseid juurdepääsuõigusi, ei ole uurimistoimikusse või üksikjuhtumit käsitleva akti menetlustoimikusse kuuluvad dokumendid üldsusele juurdepääsetavad enne, kui kõnealune akt on lõplik. Dokumendid, mis sisaldavad teavet, mille institutsioon on saanud või kogunud füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt sellise uurimise käigus, ei ole üldsusele juurdepääsetavad.

• 1049/2001

67. Käesolev määrus ei piira ~~üldsuse õigust pääseda juurde institutsioonide valduses olevatele dokumentidele, mis tulenevad institutsioonide valduses olevatele dokumentidele juurdepääsu õigust, mis tuleneb~~ rahvusvahelise õiguse dokumentidest või institutsioonide poolt nende rakendamiseks vastuvõetud õigusaktidest.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

↓ 1049/2001 (kohandatud)

⇒ uus

- a) *dokument* – ~~sisu, mis olenemata teabekandjast~~ mis tahes teabekandjal esitatud sisu (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena) ~~käsitleb küsimusi, mis on seotud institutsiooni vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega~~ ⇒, mille institutsioon on ametlikult koostanud ja ühele või mitmele saajale edastanud või muul viisil registreerinud või mille institutsioon on saanud; elektroonilisel teabekandjal, andmetöötlus- või päringusüsteemis olevad andmed on dokumendid, kui neist saab sealt süsteemi vahendite abil väljatrüki või elektroonilises vormis koopia teha ⇐;
- b) *kolmas isik* – iga füüsiline või juriidiline isik või iga üksus väljaspool asjaomast institutsiooni, sealhulgas liikmesriigid, muud ühenduse või ühendusevälised institutsioonid ja organid ning kolmandad riigid.

• 1049/2001

⇒ uus

Artikkel 4

Erandid

1. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks ~~se~~ avalikke huve seoses:

a) avaliku julgeolekuga, ⇒ sealhulgas füüsiliste või juriidiliste isikute turvalisusega ⇐ ~~se~~;

b) kaitsepoliitiliste ja sõjaliste küsimustega ~~se~~;

c) rahvusvaheliste suhetega ~~se~~;

d) ühenduse või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitikaga;

↓ uus

e) keskkonnakaitsega, näiteks seoses haruldaste liikide paljunemiskohtadega.

↓ 1049/2001

~~b) eraelu puutumatust ja isikupuutumatust, eelkõige kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktidega.~~

2. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

↓ 1049/2001 (kohandatud)

~~a) füüsilise või juriidilise isiku ärihuve; sealhulgas intellektuaalomandi,~~

b) intellektuaalomandi õigusi;

↓ 1049/2001 (kohandatud)

⇒ uus

~~c) õigusnõustamist ja või kohtu-menetlust ⇒, vahekohtu- või vaidluste lahendamise menetlust ⇐;~~

d) kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärki;

↓ uus

e) valikumenetluse objektiivsust ja erapooletust.

↓ 1049/2001 (kohandatud)

⇒ uus

~~välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.~~

3. Keelatakse juurdepääs järgmistele dokumentidele ~~dokumentidele, mille institutsioon on koostanud oma sisekasutuseks või mille institutsioon on saanud ning mis käsitleb küsimust, milles institutsioon ei ole veel otsust teinud, kui nende sellise dokumendi avaldamine kahjustaks oluliselt institutsiooni institutsioonide otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.~~

a) dokumendid, mis käsitlevad küsimust, milles ei ole veel otsust tehtud;

b) dokumendid juurdepääs dokumentidele, mis sisaldavad sisekasutuseks esitatud arvamusi osana asjaomaste institutsioonide sisearuteludest ja eelkonsultatsioonidest, keelatakse isegi pärast otsuse tegemist, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks tõsiselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

☒ 4. Lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandeid ei kohaldata juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve. ☒ ⇒ Lõike 2 punkti a kohaldamisel loetakse avaldamist ülekaalukaid üldisi huve teenivaks, kui taotletud teave on seotud heidetega keskkonda. ⇐

↓uus

5. Avaliku võimu kandjate, avalike teenistujate ja huvigruppide esindajate nimed, ametikohad ja ametiülesanded seoses nende ametialase tegevusega avaldatakse, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes kahjustaks nende andmete avaldamine asjaomaseid isikuid. Muud isikuandmed avaldatakse kooskõlas selliste andmete seadusliku töötlemise tingimustega, mis on sätestatud üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel käsitlevates EÜ õigusaktides.

↓1049/2001 (kohandatud)

6. Kui mõni eranditest hõlmab ainult osa dokumendist, avalikustatakse dokumendi ülejäänud osad.

7. Käesolevas artiklis ~~Lõigetes 1–3~~ sätestatud erandeid kohaldatakse üksnes nii kaua, kuni kaitse on dokumendi sisust lähtuvalt õigustatud. Erandeid võib kohaldada maksimaalselt 30 aasta jooksul. Dokumentide puhul, mille suhtes kehtivad erandid ja mis käsitlevad ~~eraku puutumatus~~ ☒ isikuandmete kaitset ☒ või ärihuve, ning tundliku sisuga dokumentide puhul võib vajaduse korral jätkata erandi kohaldamist ka pärast selle tähtaja lõppu.

Artikkel 5

↓1049/2001 (kohandatud)

☒ **Konsulterimine** ☒

41. Kolmandate isikute dokumentide puhul konsulteerib institutsioon kolmanda isikuga, et hinnata, kas tuleks kohaldada ~~lõike 1 või 2~~ artiklis 4 ☒ osutatud ☒ erandit, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada.

~~5. Liikmesriik võib taotleda, et institutsioon ei avaldaks kõnealuselt liikmesriigist pärit dokumenti ilma tema eelneva nõusolekuta.~~

↓uus

2. Kui taotlus on esitatud seoses liikmesriigist pärineva dokumendiga, konsulteeritakse asjaomase liikmesriigi ametiasutustega, välja arvatud dokumentide puhul, mis on edastatud selliste menetluste raames, mille eesmärk on õigusakti või muu üldkohaldatava akti väljatöötamine. Institutsioon, kelle valduses dokument on, avaldab selle, välja arvatud juhul, kui liikmesriik esitab selle mitteavaldamiseks põhjendused, mis tuginevad artiklis 4 osutatud

eranditele või liikmesriigi enda õigusaktide konkreetsetele sätetele, mille kohaselt asjaomase dokumendi avaldamine ei ole lubatud. Institutsioon hindab liikmesriigi esitatud põhjenduste asjakohasust niivõrd, kuivõrd need tuginevad käesolevas määruses sätestatud eranditele.

↓1049/2001 (kohandatud)

Artikkel 5

~~Liikmesriikide valduses olevad dokumendid~~

3. Kui liikmesriik saab taotluse tema valduses oleva dokumendi kohta, mis on pärit mõnelt institutsioonilt, ning kui ei ole ilmne, et dokument tuleb avaldada või ~~ei tohi seda~~ et seda ei tohi avaldada, konsulteerib liikmesriik asjaomase institutsiooniga, et teha otsus, mis ei sea ohtu käesoleva määruse eesmärki ~~de saavutamist~~. Selle asemel võib liikmesriik suunata taotluse institutsioonile.

• 1049/2001

⇒uus

Artikkel 6

Taotlused

1. Dokumentidele juurdepääsu taotlused esitatakse mis tahes kirjalikus vormis, sealhulgas elektroonilises vormis, ühes EÜ asutamislepingu artiklis 314 osutatud keeltest ning piisava täpsusega, et institutsioon võiks dokumendi identifitseerida. Taotleja ei ole kohustatud taotlust põhjendama.

2. Kui taotlus ei ole piisavalt täpne ⇒ või kui taotletud dokumendid ei ole identifitseeritavad ⇐, palub institutsioon taotlejal taotlust täpsustada ning abistab taotlejat selles, andes näiteks teavet avalike dokumendiregistrite kasutamise kohta. ⇒ Artiklites 7 ja 8 sätestatud tähtaegasid hakatakse arvestama alates hetkest, mil institutsioon on palutud selgitused kätte saanud. ⇐

3. Kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib institutsioon taotlejaga mitteametlikult nõu pidada, et leida õiglane ⇒ ja praktiline ⇐ lahendus.

4. Institutsioonid annavad kodanikele teavet ja abi selle kohta, kuidas ja kuhu dokumentidele juurdepääsu taotlused tuleb esitada.

Artikkel 7

Esialgsete taotluste lahendamine

1. Dokumendile juurdepääsu taotlus lahendatakse viivitamata. Taotlejale saadetakse kinnitus taotluse kättesaamise kohta. 15 tööpäeva jooksul alates taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab sellele juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused ning teatab taotlejale tema õigusest esitada kordustaotlus ~~taotlus~~ käesoleva artikli lõike ~~24~~ kohaselt.

~~32~~. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

~~23~~. Osalise või täieliku keeldumise korral võib taotleja 15 tööpäeva jooksul institutsiooni vastuse saamisest arvates ~~teha~~ esitada kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata.

~~44~~. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, annab see taotlejale õiguse esitada kordustaotlus.

Artikkel 8

Kordustaotluste lahendamine

↓ 1049/2001 (kohandatud)

⇒ uus

1. Kordustaotlus lahendatakse viivitamata. ~~15~~ ⇒ 30 ⇐ tööpäeva jooksul alates sellise taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab sellele juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused. Osalise või täieliku keeldumise korral teavitab institutsioon taotlejat tema käsutuses olevatest õiguskaitsevahenditest, ~~nimet~~ võimalusest alata kohtumenetlus institutsiooni vastu ja/või esitada kaebus ombudsmanile kooskõlas EÜ asutamislepingu artiklitega vastavalt ~~230 ja 195~~.

↓ 1049/2001

~~22~~. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

↓uus

3. Osalise või täieliku keeldumise korral võib taotleja esitada institutsiooni vastu kaebuse Esimese Astme Kohtule ja/või esitada kaebuse ombudsmanile kooskõlas vastavalt EÜ asutamislepingu artiklitega 230 ja 195.

↓ 1049/2001

34. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, loetakse see eitavaks vastuseks ja see annab taotlejale õiguse algatada institutsiooni vastu kohtumenetlus ja/või esitada kaebus ombudsmanile EÜ asutamislepingu vastavate sätete alusel.

↓ 1049/2001

Artikkel 9

Tundliku sisuga dokumentide käsitlemine

1. Tundliku sisuga dokumendid on dokumendid, mis pärinevad institutsioonidest või nende loodud ~~asutustest~~ ametitest, liikmesriikidest, kolmandatest riikidest või rahvusvahelistest organisatsioonidest ning mis on liigitatud kui "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL" vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele, mis kaitsevad Euroopa Liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud valdkondades, eelkõige avaliku julgeoleku alal, kaitsepoliitilistes ja sõjalistes küsimustes.
2. Artiklites 7 ja 8 sätestatud korras esitatud taotlusi pääseda juurde tundliku sisuga dokumentidele lahendavad üksnes isikud, kellel on õigus tutvuda kõnealuste dokumentidega. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 2 kohaldamist, annavad need isikud hinnangu ka selle kohta, millised viited tundliku sisuga dokumentidele kantakse avalikku registrisse.
3. Tundliku sisuga dokumendid kantakse registrisse ja avalikustatakse üksnes nende isikute nõusolekul, kellelt dokument pärineb.
4. Institutsioon, kes otsustab keelata juurdepääsu tundliku sisuga dokumendile, põhjendab seda otsust viisil, mis ei kahjusta artiklis 4 kaitstavaid huve.
5. Liikmesriigid võtavad kohaseid meetmeid tagamaks, et kui lahendatakse taotlusi, mis käsitlevad juurdepääsu tundliku sisuga dokumentidele, järgitakse käesoleva artikli ja artikli 4 põhimõtteid.
6. Tundliku sisuga dokumente käsitlevad institutsioonide eeskirjad avalikustatakse.
7. Komisjon ja nõukogu ~~informeerivad~~ teavitavad Euroopa Parlamenti tundliku sisuga dokumentidest institutsioonide vahel kokku lepitud korras.

Juurdepääs dokumendile taotluse põhjal

↓1049/2001 (kohandatud)

1. Taotleja pääseb dokumentidele juurde kas nendega kohapeal tutvumiseks või saades nendest koopia, sealhulgas võimaluse korral elektroonilise koopia, vastavalt taotleja soovile. ~~Taotlejalt võib nõuda koopia tegemise ja saatmiskulude tasumist. See tasu ei tohi ületada koopia tegemise ja saatmise tegelikku maksumust. Kohapealne konsultatsioon, koopiaid alla 20 A4 formaadis leheküljest koosnevatest dokumentidest ja vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu on tasuta.~~

2. Kui ~~asjaomane institutsioon on dokumendi juba avalikustanud~~ dokument on juba üldsusele juurdepääsetav ja see on taotlejale hõlpsasti kättesaadav, võib institutsioon täita oma kohustuse tagada dokumentidele juurdepääs sellega, et teatab taotlejale, kuidas omandada soovitud dokumenti.

↓ 1049/2001

3. Dokumendid esitatakse nende olemasolevas redaktsioonis ja vormis (sealhulgas elektrooniliselt või alternatiivses vormis, näiteks rahvusvahelises pimedate kirjas, suures kirjas või hindi lindistatud kujul), võttes täielikult arvesse taotleja soove.

↓1049/2001 (kohandatud)

4. Taotlejalt võib nõuda koopia tegemise- ja saatmiskulude tasumist. See tasu ei tohi ületada koopia tegemise ja saatmise tegelikku maksumust. Kohapealne ~~konsultatsioon~~ dokumentiga tutvumine, alla 20 A4 formaadis koopia tegemine ~~koopiaid alla 20 A4 formaadis leheküljest koosnevatest dokumentidest~~ ja vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu on tasuta.

↓uus

5. Käesolev määrus ei kaldu kõrvale EÜ või siseriiklikes õigusaktides sätestatud juurdepääsu reguleerivatest konkreetsetest eeskirjadest, nagu teenustasu maksmine.

• 1049/2001

Artikkel 11

Registrid

1. Kodanike käesolevast määrusest tulenevate õiguste ~~elluviimiseks~~ rakendamiseks tagavad kõik institutsioonid üldsuse juurdepääsu dokumentide registrile. Juurdepääs registrile tuleks tagada elektroonilises vormis. Viited dokumentidele kantakse registrisse viivitamata.
2. Iga dokumendi kohta sisaldab register viitenumbrit (sealhulgas vajaduse korral institutsioonidevahelist viidet), teemat ja/või dokumendi sisu lühikirjeldust ning kuupäeva, mil see saadi või koostati ja registrisse kanti. Viited esitatakse viisil, mis ei kahjusta artiklis 4 kaitstavaid huve.
3. Institutsioonid võtavad viivitamata vajalikke meetmeid, et koostada register, mis saab kasutuskõlblikuks 3. juuniks 2002.

Artikkel 12

↓1049/2001 (kohandatud)

Vahetu juurdepääs ~~elektroonilises vormis või registri kaudu~~ ☒ dokumentidele ☒

~~1. Institutsioonid teevad võimaluste piires dokumendid üldsusele vahetult juurdepääsetavaks elektroonilises vormis või registri kaudu vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele.~~

~~21. Eelkõige tuleks ☒ Üldsusele ☒ tehakse vahetult juurdepääsetavaks seadusandlikud dokumendid, see tähendab dokumendid, mis on koostatud või saadud liikmesriikides või liikmesriikide jaoks siduvate ☒ ELi ☒ õigusaktide ☒ või muude üldkohaldatavate aktide ☒ vastuvõtmise menetluse käigus, kui artiklitest 4 ja 9 ei tulene teisiti.~~

~~32. Võimaluse korral tuleks ☒ tuleb ☒ teha ☒ elektroonilises vormis ☒ vahetult juurdepääsetavaks ka muud dokumendid, eelkõige need, mis on seotud poliitika või strateogia väljatöötamisega.~~

↓ 1049/2001

~~43. Kui registri kaudu ei anta vahetut juurdepääsu, näidatakse registris võimalikult täpselt, kus dokument asub.~~

↓uus

~~4. Iga institutsioon määrab oma kodukorras kindlaks, millised muud dokumendiliigid on üldsusele vahetult juurdepääsetavad.~~

*Artikkel 13****Euroopa Ühenduste Liidu Teatajas avaldamine***

1. Kui käesoleva määruse artiklitest 4 ja 9 ei tulene teisiti, avaldatakse *Euroopa Ühenduste Liidu Teatajas* lisaks EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 ning Euratomi asutamislepingu artikli 163 esimeses lõigus osutatud õigusaktidele järgmised dokumendid:

- a) komisjoni ettepanekud;
- b) ühised seisukohad, mille nõukogu võtab vastu EÜ asutamislepingu artiklites 251 ja 252 osutatud menetluste kohaselt korras, ning nende ühiste seisukohtade aluseks olevad põhjendused, samuti Euroopa Parlamendi seisukohad selles nendes menetlustes;
- c) ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud raamotsused ja otsused;
- d) kooskõlas ELi lepingu artikli 34 lõikega 2 nõukogu kehtestatud konventsioonid;
- e) liikmesriikide vahel EÜ asutamislepingu artikli 293 alusel alla kirjutatud konventsioonid;
- f) ühenduse poolt või kooskõlas ELi lepingu artikliga 24 sõlmitud rahvusvahelised kokkulepped lepingud.

2. Võimaluse korral avaldatakse *Euroopa Ühenduste Liidu Teatajas* järgmised dokumendid:

- a) EÜ asutamislepingu artikli 67 lõike 1 või ELi lepingu artikli 34 lõike 2 alusel nõukogule esitatud liikmesriigi algatused;
- b) ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud ühised seisukohad;
- c) muud direktiivid peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 osutatute, muud otsused peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikes 1 osutatute, soovitusel ja arvamused.

3. Iga institutsioon võib oma kodukorras ette näha, millised muud dokumendid veel tuleb avaldada *Euroopa Ühenduste Liidu Teatajas*.

*Artikkel 14***Teavitamine**

1. Kõik institutsioonid võtavad nõutavaid meetmeid, et teavitada üldsust tema käesolevast määrusest tulenevatest õigustest.

2. Liikmesriigid teevad kodanike teavitamisel institutsioonidega koostööd.

Artikkel 15

Institutsioonide haldustavad

1. Institutsioonid arendavad välja head haldustavad, et hõlbustada käesoleva määrusega tagatud juurdepääsuõiguse kasutamist.
2. Institutsioonid moodustavad institutsioonidevahelise komitee, mille ülesandeks on välja selgitada hea tava ~~tutvuda hea tavaga~~, lahendada võimalikke konflikte ja arutada edasist arengut seoses üldsuse juurdepääsuga dokumentidele.

↓ 1049/2001

⇒ uus

Artikkel 16

Dokumentide paljundamine

Käesolev määrus ei piira olemasolevate autoriõigusealaste eeskirjade kohaldamist, mis võivad piirata kolmanda isiku õigust ⇒ dokumentidest koopiaid saada või ⇐ avalikustatud dokumente paljundada või kasutada.

↓ 1049/2001 (kohandatud)

Artikkel 17

Aruanded

1. Kõik institutsioonid avaldavad igal aastal aruande eelmise aasta kohta aruande, kus on näidatud, kui mitmel puhul on institutsioon keelanud juurdepääsu dokumentidele, selliste keeldumiste põhjused ning registrisse kandmata tundliku sisuga dokumentide hulk arv.

~~2. Hiljemalt 31. jaanuariks 2004 avaldab komisjon aruande käesoleva määruse põhimõtete rakendamise kohta ning annab soovitusi, sealhulgas teeb vajaduse korral ettepanekuid käesoleva määruse uuesti läbivaatamiseks ja esitab institutsioonide poolt võetavate meetmete programmi.~~

Artikkel 18

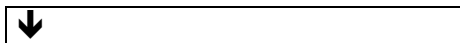
Rakendusmeetmed

~~1. Kõik institutsioonid kohandavad oma kodukorra käesolevale määrusele. Kohandused jõustuvad 3. detsembril 2001.~~

~~2. Kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest uurib komisjon Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ajalooarhiivide üldsusele~~

~~kättesaadavaks tegemist käsitleva nõukogu 1. veebruari 1983. aasta määruse (EMÜ, Euratom) nr 354/83²⁷ vastavust käesolevale määrusele, et tagada dokumentide võimalikult laiaulatuslik säilitamine ja arhiivimine.~~

~~3. Kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest uurib komisjon olemasolevate dokumentidele juurdepääsu käsitlevate eeskirjade vastavust käesolevale määrusele.~~

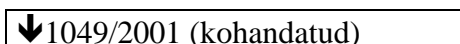

Artikkel 18

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1049/2001 tunnistatakse kehtetuks alates [...].

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitletakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

1049/2001 (kohandatud)

Artikkel 19

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub ~~kolmandal~~ kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste* *Liidu* *Teatajas*.

~~Seda kohaldatakse alates 3. detsembrist 2001.~~

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

---

²⁷ [EÜTL 43, 15.02.1983, lk 1.](#)

LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus 1049/2001	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2 lõige 1
Artikli 2 lõige 2	-
Artikli 2 lõige 3	Artikli 2 lõige 2
Artikli 2 lõige 4	Artikli 2 lõige 3
Artikli 2 lõige 5	Artikli 2 lõige 4
-	Artikli 2 lõige 5
-	Artikli 2 lõige 6
Artikli 2 lõige 6	Artikli 2 lõige 7
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikli 4 lõike 1 punkt a	Artikli 4 lõige 1
Artikli 4 lõike 1 punkt b	Artikli 4 lõige 5
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõige 2
Artikli 4 lõige 3	Artikli 4 lõige 3
Artikli 4 lõige 4	Artikli 5 lõige 1
Artikli 4 lõige 5	Artikli 5 lõige 2
-	Artikli 4 lõige 4
Artikli 4 lõige 6	Artikli 4 lõige 6
Artikli 4 lõige 7	Artikli 4 lõige 7
Artikkel 5	Artikli 5 lõige 3
Artikkel 6	Artikkel 6

Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikkel 9
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 11	Artikkel 11
Artikkel 12	Artikkel 12
Artikkel 13	Artikkel 13
Artikkel 14	Artikkel 14
Artikkel 15	Artikkel 15
Artikkel 16	Artikkel 16
Artikli 17 lõige 1	Artikli 17
Artikli 17 lõige 2	-
Artikkel 18	-
-	Artikkel 18
-	Artikkel 19
-	Lisa